

Rasspecifik avelsstrategi (RAS)

Podengo Português

- liten, mellan o stor
- släthårig o strävhairig

Fastställd av SKK – 2015-

Innehållsförteckning

Förord.....	3
Podengo Português – den allsidige kamraten.....	4
Historia och bakgrund.....	5
Nuläget.....	6
Registreringsstatistik.....	6
Inavelsgrad.....	7
Kullstorlek.....	8
Ålder första valpkull.....	8
Antal hundar använda i avel.....	9
Effektiv population.....	10
Avkommor/barnbarn per avelsdjur.....	10
Mål och strategier.....	11
Genetisk variation.....	11
Användning av enskilda avelsdjur.....	12
Hälsa.....	14
Patellaluxation.....	14
Legh Perthes.....	16
Hudproblem.....	16
Hjärtproblem.....	17
PRA.....	17
Mentalitet.....	18
Exteriör.....	20
Uppföljning.....	21
Avelsregler för valphänvisning.....	22

Förord

2009-01-24 fastställdes RAS för podengo português av SKKs avelskommitté. När arbetet påbörjades med att revidera detta RAS våren 2013 så insåg vi att vissa delar saknas och vi valde därför att skriva ett nytt RAS från grunden för att underlätta revidering i framtiden. Detta dokument kan alltså ses som både ett första RAS och ett reviderat. Vi har i första hand utgått ifrån dagsläget och får hänvisa i många stycken till nästa revidering för att på ett tydligt sätt kunna se utvecklingen i rasen.

Klubbtidningen Olá Podengo har använts för att sprida information om några frågor som behandlas i detta arbete.

I julnumret 2012 publicerades en artikel med namnet " Regelverket som styr avelsarbetet".

Till sommarnumret 2013 publicerades en artikel med rubriken "Perthes en sjukdom som även finns på podengo...."

I samma nummer fanns ett sammandrag från SKKs avelskonferens med ett längre reportage som kunde nås ifrån klubben hemsida.

Till julnumret 2014 skrevs en artikel om "Patellaluxation".

Det första förslaget på detta RAS skickades ut till alla uppfödare och övriga intresserade i januari 2015.

I samband med årsmötet i mars 2015 kallades till ett Uppfödar- och medlemsmöte där RAS-förslaget diskuterades.

Det slutgiltiga förslaget skickades till SvVK för vidare befordran till SKK:s avelskommitté våren 2015.

För Svenska Podengo Português Klubben

Henriette Folke

PODONGO PORTUGUÊS – den allsidige kamraten

Tävlar i Grupp 5 – Spetsar och raser av urhundstyp

Specialklubb: Svenska Vinthundsklubben

Rasklubb. Svenska Podengo Português Klubben

Rasen heter alltså podengo português men den kommer hädanefter i detta arbete kallas för podengo rätt och slätt. Podengon är en portugisisk ras som namnet antyder. Rasen finns i tre storlekar och två hårlag. Liten, mellan och stor och alla varianter finns som en släthårig variant och en strävårig variant. Den strävåriga varianten kräver ingen trimning utan bara regelbunden genomkamning/borstning. I Portugal är den mellanstora och den lilla varianten vanligast. Den stora varianten har tidvis varit utrotningshotad men räddats av några rasentusiaster. Det finns dock fortfarande för få exemplar av den stora varianten för att man ska kunna vara säker på en fortsatt positiv utveckling.

I hemlandet används podengon främst som kaninjägare och som sällskapshundar, den stora även på storvilt som t.ex. vildsvin, och den lilla varianten även som råttfångare och som larmare på gårdarna. Rasen är vanlig i Portugal men långt ifrån alla är registrerade i portugisiska kennelklubben.

Podengon jagar i flock och man har t.ex. oftast både den lilla och den mellanstora i samma flock. De olika varianterna har delvis olika uppgifter i jakten. Gemensamt för dem alla är dock det speciella jaktskall som podengon har och att de jagar med öga, näsa och öra.

Podengon är numera spridd på de flesta kontinenter och har blivit en uppskattad kamrat som är användbar inom många områden. Det är främst den lilla varianten som vunnit internationellt intresse men även mellanvarianten finner nya entusiaster i en allt större skala. Utanför Portugal används podengon främst som sällskaps- och utställningshund och är också duktig på t.ex. agility, en tävlingsform som passar denna energiska hund mycket bra. De har också haft framgång på Lure Coursing, en variant av artificiell harjakt. Men egentligen passar rasen till allt man vill göra med den. Den älskar att vara med, att vara nära, och ställer gärna upp på alla aktiviteter där den får vara med sin flock.

En typisk podengo är en glad hund som ständigt viftar på svansen och sprider positiva signaler till omgivningen. De har mycket energi och de trivs bäst med ägare som tycker om ett aktivt liv. Nöjda och glada efter en skogs promenad tillbringar de gärna en stund i husses eller mattes knä och då helst på rygg så att de kan bli kliade på magen.

Det är lätt att älska en podengo. Deras livsglädje smittar. Men det är också en hund med anor tusentals år tillbaka i tiden och de räknas till urhundarna vilket gör att de har kvar många av hundars ursprungliga beteenden. Som podengoägare får man därför ibland anstränga sig för att förstå sin hunds beteenden och många är de gånger man blir imponerad över hur mycket klokskap som ryms i denna portugis.

Historia och bakgrund

Podengon tillhör de raser som kallas urhundar av vindhundstyp. De delar ursprung med den spanska podenco ibicenco och podenco canario, den maltesiske faraohunden och den italienska cirneco dell'etna. Raserna har ett gemensamt ursprung i de förhistoriska egyptiska vindhundarna och det finns också mycket som tyder på att de även härstammar ifrån den afrikanska basenjin.

Man tror att rasen kom till Portugal med fenicier från Libanon. Den första gång som "dessa kaninjagare" i Portugal nämndes i skrift var på 1100-talet. Namnet podengo anses komma från det latinska ordet "podos" som betyder fot.

Det anses också fastslaget att det fanns små podengo med på de fartyg som upptäckte "den nya världen" på 1500-talet. Deras uppgift var då att vara mus och råttfångare.

Rasen etablerade sig under århundraden som den mest använda jakthunden i Portugal. Avelsurvalet var i huvudsak baserat på jakttegenskaper. Framförallt jagade man storvilt, såsom vildsvin och andra stora djur, i pack. Idag används de i huvudsak för jakt på kanin.

Standarden fastställdes så sent som 1955 och har reviderats flera gånger. Den standard som nu gäller fastställdes av FCI 2008 och översättningen av SKK 2010. 1955 fanns det dock inga små strävåriga. Det var först långt senare som man genom ett projekt på Lissabon Zoo medvetet avlade fram den varianten genom inkorsning av cairnterrier och yorkshireterrier bl.a. Något som märks än i dag då de små strävåriga är mer heterogena i typ och framförallt i pälskvalitet. Första standarden för den lilla strävåriga varianten fastställdes 1978.

Idag är rasen otroligt populär i Portugal och den absolut vanligaste jakthunden.

Till Sverige kom podengon 1997, från Danmark, och då var det en liten släthårstik som dock aldrig användes i avel.

1999 kom det en liten släthårshane ifrån Portugal, SUCH Gitano De vale Do Criz, som även fick avkomma här.

Det första lilla strävåret kom till landet 2002, en tik SUCH Elba Da Casa De S'Domingo, från Portugal. Även hon gick i avel här.

Släthårig medio registrerades 2002 och strävårig medio 2007, då med en parad tik som födde en kull här.

Släthårig stor registrerades för första gången 2008 och strävårig stor 2013.

NULÄGET

Det är av ganska sent datum som podengon på allvar spridit sig utanför Portugal. Rasen finns numera i flertalet europeiska länder och även i USA och Australien. I Portugal finns det många podengo men de flesta är inte registrerade. De uppfödare i Portugal som föder upp registrerade, stambokförda, podengo är inte särskilt många. Alla uppfödare utanför Portugal har hämtat sitt avelsmaterial från de relativt få kennlar i hemlandet som är aktiva. Detta gör att det egentligen bara finns en population av podengo oavsett land. I Portugal är stamboken inte stängd vilket gör att det finns möjlighet att ta in nya individer i stammen. Om en specialistdomare anser att hunden är en äkta podengo registreras den i RI-registret (Initial registrering) även om uppgifter om hundens föräldrar saknas. Även avkommor till RI-registrerade hundar hamnar i RI-registret i tre generationer. Inavelsgraden på podengo i hemlandet är ofta hög eller mycket hög. Det är få uppfödare i Portugal som använder sig av hundar från RI-registret i sin avel. Det finns dock alltså möjlighet att hitta nytt och mer obeskädat avelsmaterial vilket kan bli viktigt inte minst om det dyker upp någon allvarlig genetisk defekt i rasen.

Rasen finns som sagt i tre storlekar och två hårlag. Man parar i stort sett aldrig över storleksgränserna men det förekommer, framförallt i Portugal, att man parar hårlagen med varandra på den lilla varianten. Den främsta anledningen till det är att förbättra typ och pälskvalitet på den lilla strävåriga podengon. I Sverige förekommer detta dock i stort sett inte alls. Man kan alltså se de olika varianternas population som helt separerade. Det är därför olyckligt att alla statistik förs så att alla varianter är hopförda då det kan finnas skillnader mellan hårlagen och storlekarna.

Registreringsstatistik 2004-2013

I Sverige är den lilla släthåriga och strävåriga varianten helt dominerande. Så ser det ut i alla länder utanför Portugal. I Finland har man dock börjat få en lite större stam av mellanstorleken av båda hårlagen.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stor Släthårig					1 (1 import)					8 (2 importer)
Stor Strävårig										1 (Import)
Mellan Släthårig										
Mellan Strävårig				6 (1 Import)		1 (Import)				
Liten Släthårig	6 (2 importer)	11	10 (1 import)	18 (2 importer)	19 (2 importer)	22 (3 importer)	17 (2 importer)	19 (3 importer)	30 (3 importer)	40 (7 importer)
Liten Strävårig	4	7	11 (1 import)	18	5	11 (1 import)	6 (3 importer)	22 (3 importer)	9 (3 importer)	8 (2 importer)

Kullstorlek

Den genomsnittliga kullstorleken ligger på ca 3.5 valpar vilket är en rimlig kullstorlek med tanke på att den absoluta majoriteten är av den lilla varianten. Spridningen är dock ganska stor på kullar med mellan 1 och 5 valpar som vanligast och med en kull på den stora varianten på 8 valpar som störst.

Hundar använda i avel mellan: 1990- 2014 Typ:

(År = födelseår)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kullstorlek genomsnitt	4,7	4,0	4,0	3,7	3,7	3,1	3,3	2,7	3,7	3,8
Antal kullar	3	3	5	10	7	8	7	12	9	12

Ålder första valpkull

Det finns många fördelar med att senarelägga avelsdebuten. En podengo behöver tid på sig att mogna både fysiskt och psykisk. Att utvärdera en mycket ung hunds avelsvärde är vanskligt. Då rasen också är numerärt liten kan varje avelsdjur endast ha ett fåtal kullar och om man då väntar med avelsdebuten hinner man skaffa sig ökad kunskap om avelsdjuret själv och dess närmaste släktingar. När det gäller podengo har man oftast väntat tills tikarna är 2-3 år innan man tar kull på dem men det förekommer att hanar används redan runt året. Att det blivit så beror antagligen på att utbudet av lämpliga avelsdjur är litet inom landet men det vore värdefullt att medelvärde för avelsdebuten på framförallt hanarna ökar.

Fädernas ålder vid första kullen

7 -										
4-6 år				1		1		2		
2-3 år		1	2	1	2	1	1	1		
19-24 mån	1		2	2	1		1	2	1	
13-18 mån		1	1	1	2		1	1	0	2
7-12 mån					1			1	1	
0-6 mån										
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013

Mödrarnas ålder vid första kullen

7 -								1		
4-6 år										1
2-3 år		2	3	4	2	1	1	5	3	4
19-24 mån				2	1	3			1	1
13-18 mån									1	
7-12 mån										
0-6 mån										
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013

Antal hundar använda i avel

I en numerärt liten ras som podengo är det synnerligen viktigt att många avelsdjur används och att inga avelsdjur får dominera aveln. Listan över antal tikar och hanar som används per år indikerar också att det i de flesta fall används olika hanar till tikarna. Om man däremot tittar på släktskapet mellan de använda avelsdjuren så ser man att vissa avelsdjur dominerar.

Hundar använda i avel mellan: 1990 - 2014

Typ:

djur använda i avel

Visa

	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kullar	1	3	3	3	5	10	7	8	7	12	9	12	9
Tikar	<u>1</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>5</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>7</u>	<u>12</u>	<u>9</u>	<u>12</u>	<u>9</u>
Hanar	<u>1</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>9</u>	<u>7</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	<u>10</u>	<u>8</u>	<u>11</u>	<u>8</u>

Effektiv population

Effektiv population är ett mått på hur väl utnyttjad den tillgängliga genpolen är i en ras. Även om man har många avelsdjur kan släktskapet mellan dessa vara så stort så att man i praktiken har en väldigt liten genpol. Den effektiva populationen för podengo har ett värde på 9. Man räknar med att en ras behöver ett värde på över 50 för att inte vara utrotningshotad och ett värde på 100 för att ha en tryggad framtid. Värdet 9 säger alltså att rasen i Sverige har ett akut stort behov av nytt och obesläktat avelsmaterial.

Avkommor/barnbarn per avelsdjur

När man diskuterar enskilda avelsdjurs inverkan på aveln är det inte bara intressant hur många avkommor avelsdjuret har utan också hur många barnbarn som finns. En enskild hund kan ha få avkommor men där någon eller några av avkommorna gått vidare i avel i stor utsträckning eller tvärt om.

Hanar

<u>Regnr</u>	<u>Hundnamn</u>	<u>Ras- OBS! variant</u>	<u>Föd.år</u>	<u>Sv.födda avk.</u>	<u>* Övr. avk</u>	<u>Sv. barnbarn</u>	<u>* Övr. barnbarn</u>
S46610/2003	FAIDROS FELGAR	L/P	2003	36	0	33	2
S47606/2006	TÄHTITAIVAAN UNO	L/P	2006	21	1	21	0
S26467/2003	PIRUCAS DA LAPA DO LOBO	C/P	2001	20	3	47	8
S30951/2006	CACAU DA CASA DA TORRE	C/P	2005	16	0	10	2
S17001/2009	HABITO DA TERRA DE MONTITO	L/P	2007	15	0	14	0
S52999/2007	FAIDROS SANTO TRISO	L/P	2007	12	0	13	0
S39718/2003	FAIDROS GARFE	L/P	2003	9	0	13	6
S38234/99	GITANO DE VALE DO CRIZ	L/P	1998	7	0	16	0
S27641/2007	PLUSHCOURT TOSTAO	L/P	2007	4	2	18	0
FIN11791/01	TÄHTITAIVAAN SIMO	L/P	2001	4	3	26	2
LOP237794	YOGURTE DA PRAIA DO RIBATEJO	L/P	2000	4	0	39	0
S12784/2006	BELMEX HEROI	C/P	2005	3	0	10	0
S47862/2004	FAIDROS JARMELO	L/P	2004	3	0	20	0

Tikar

Regnr	Hundnamn	Ras- OBS! variant	Föd.år	Sv.födda avk.	* Övr. avk	Sv. barnbarn	* Övr. barnbarn
S32653/2002	ELBA DA CASA DE S DOMINGOS	 C/P	2001	20	0	35	7
S39720/2003	FAIDROS GARCIA	L/P	2003	17	0	37	1
S11228/2005	CAYENNE	L/P	2004	13	0	17	0
S51800/2003	FLORISTA DA CASA DE S DOMINGOS	C/P	2002	12	0	15	2
S24046/2007	KRULLETS BUSIGA DORIS	C/P	2007	10	0	11	0
S36728/2001	FAIDROS DEGRACIAS	L/P	2001	10	0	41	0
S50387/2005	FAIDROS LIXA	L/P	2005	10	0	24	0
S26468/2003	CIGARRA	L/P	2000	8	0	45	0
S50381/2005	FAIDROS MEADELA	C/P	2005	5	0	17	1
S69961/2008	CHASSELLIS FLORENCE ELLIS	L/P	2008	4	0	10	0
S14353/2001	TÄHTITAIVAAN SERENADE	L/P	1996	3	3	10	4
FIN54419/06	DORI DE VEDRAS	L/P	2006	0	2	13	0

MÅL OCH STRATEGIER

All avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen, SKK:s grundregler och SKK:s avelspolicy samt de avelsstrategier (RAS) som utarbetats av Svenska Podengo Português Klubben.

Genetisk variation

Det övergripande målet för all avel måste vara att öka den genetiska variationen. Rasen är numerärt liten och inavelsgradsökningen är för stor. Inavel är kombinationer där föräldrarna är mer släkt med varandra än genomsnittet i rasen. Inavel medför att anlagen för vissa egenskaper dubbleras. När ett anlag dubbleras innebär det att ett annat anlag försvinner. Detta gör att genpolen utarmas. De anlag som försvinner går aldrig att få tillbaka. Inaveln leder till att även de sjuka gener, som finns i alla raser, dubbleras. Inavel är ogynnsamt för livskraft, hälsa, prestation och produktion.

Mål

Att inavelsgraden på populationsnivå inte ska överskrida 2.5% per år räknat på fem generationer.

Strategi

Att sträva efter kombinationer med så låg inavelsgrad som möjligt och att helt undvika kombinationer med en inavelsgrad överstigande 6,25 %, räknat på fem generationer (enligt tabellmetoden).

Användning av enskilda avelsdjur

Det är bara genom överanvändning av enskilda avelsdjur som en genetisk defekt kan få en betydande spridning i en djurstam. Den enskilt viktigaste punkten för en sund avel, förutom den genetiska variationen, är att begränsa enskilda avelsdjurs inverkan på populationen. Grundregeln är att inget avelsdjur ska vara förälder till mer än 5 % av sin generation. (Detta som ett max och inte som regel.) En generation beräknas till ca 5 år. Det är högt räknat för podengo då generationsintervallet snarare är 4 år eftersom det används en relativt stor andel unga avelsdjur i aveln.

För den lilla släthåriga varianten innebär det: 5 valpar

För den lilla strävåriga varianten innebär det: 2 valpar

För övriga varianter i stort sett 0 valpar.

Detta enligt grundregeln för att få en så sund stam som möjligt. När det gäller podengo så krockar ju detta dock med målet att få en rimligt stor stam i landet. Finns det allt för få hundar går det ju inte att bedriva någon meningsfull avel alls. Samtidigt lever ju stammen farligt om det skulle visa sig att något av de mest använda avelsdjuren skulle fört någon allvarlig genetisk defekt vidare till avkomman. Vissa av sådana defekter kan ta många år att visa sig och då kan det vara för sent om anlaget är väl spritt i populationen. Det behövs alltså en rimlig kompromiss där stammen tillåts öka men där onödiga risker genom överanvändning av avelsdjur minimeras.

Mål

Att låta stammen växa i landet samtidigt som vi minimerar risken för att enskilda avelsdjur får en alltför stor inverkan på rasen.

Strategi

Att inget avelsdjur ska ha mer än ca 12 avkommor i Sverige.

Att vänta med avelsdebuten (parning) till minst 18 månader för hanar och 22 månader för tikar.

Att hellre använda ett syskon till ett avelsdjur som redan har flera kullar om sådan finns.

Att importera nya avelsdjur som är så lite släkt som möjligt med de hundar som finns i landet.

Att utnyttja den avelsbas som finns utanför Sverige. Framförallt i Norden men även i övriga Europa.

Att undvika upprepade kombinationer.

Att sträva efter att hanars och tikars olika partners ska vara så obesläktade som möjligt så att varje kombination blir så unik som möjligt.

HÄLSA

Podengo är en frisk och långlivad ras. Det är den uppfattning vi som har rasen har och som också får sin bekräftelse i den hälsoenkät som skickades ut till alla uppfödare och kända podengoägare i slutet på 2013. 94 % bedömde sin hunds hälsotillstånd som "Mycket bra".

Vi fick svar angående 121 podengo och det måste bedömas som ett bra resultat.

Det finns några resultat i hälsoenkäten som ger anledning till eftertanke.

Det gäller: Patellaluxation 6 %

Legh Perthes 1,6 %

Hudproblem inkl. allergier och furunkulos 13 %

Hjärtproblem: 7,4 %

Då vår hälsoenkät även vände sig till våra nordiska grannländer gäller 21 % av svaren icke svenskägda hundar. Man kan dock betrakta hela Norden som en enda population då våra avelsdjur har samma härstamning i grunden.

Patellaluxation

Diagnosen patellaluxation får en hund som har en instabil knäled. Knäleden kan luxera olika mycket och graden av fel graderas enligt följande:

- Grad 0 = Normal
- Grad 1 = Patella kan luxeras manuellt men återgår spontant till normalt läge.
- Grad 2 = Patella kan lätt luxeras antingen manuellt eller spontant och kan förbli luxerad.
- Grad 3 = Patella är permanent luxerad.

Den primära förändring som ger upphov till patellaluxation sker i höftleden. En förändring av vinkeln mellan lårbenet och lårbenshalsen leder till att dragriktningen för den stora lårmuskeln förändras och riktas mot knäledens insida eller utsida. Nedärvningen betraktas som polygen. Enligt en nyligen genomförd större undersökning ligger arvbarheten mellan 10-25 %. Resten är miljöfaktorer där både när på året hunden är född, vilket kön den har, mängd och typ av motion mm spelar roll. En hund med anlag för patellaluxation kan alltså ändå vara frisk om övriga betingelser är optimala. Men en hund som har fått diagnosen patellaluxation har alltid en genetisk belastning för defekten om det inte beror på en ren skada. Det finns en gentisk variation avseende patellaluxation och med statistiska metoder kan man identifiera de individer/linjer som har störst risk att utveckla patellaluxation. Diagnos ställs av veterinär med

specialistkompetens inom hundens- och kattens sjukdomar genom en enkel palpation av knäleden. Ju äldre hunden är ju säkrare är diagnosen.

I vår hälsoenkät var det 6 % av hundarna som hade fått diagnosen patellaluxation. På Hunddata finns det dock ingen hund med diagnosen patellaluxation. Man kan därför anta att de hundar det gäller har gått till veterinären pga. av hälta eller andra besvär. I Sverige har det i stort sett inte förekommit någon rutinkontroll av avelsdjuren före 2014.

Det har man däremot gjort i Finland och där kan man hämta en mer tillförlitlig statistik.

Under åren 2010 – 2014 har det undersökts för patellaluxation med officiella resultat i finska hunddata:

116 släthåriga små podengo. Av dem är det 13,8 % som har patellaluxation, Grad 1 (15st) och Grad 2 (1st).

79 strävåriga små podengo. Av dem är det 8.9 % som har patellaluxation, Grad 1 (5st) Grad 2 (1st) Grad 3 (1st).

Då vårt avelsmaterial är baserat på hundar från samma kennlar i Portugal finns det anledning att tro att resultatet här skulle bli liknande om fler undersöktes.

Patellaluxation drabbar oftast den lilla varianten.

Mål

Att få en uppfattning om patellastatusen på små podengo i Sverige.

Bedriva en avel som verkar för en minskning av antalet fall av patellaluxation.

Strategier

Alla avelsdjur av den lilla varianten ska undersökas officiellt med avseende på patellastatus efter 12 månaders ålder och få resultatet registrerat i SKK Hunddata.

Avelsdjur med patella grad 1 ska alltid paras med en hund med patella grad 0.

Hundar med patella grad 2 och 3 ska inte användas i avel.

Verka för att så många podengo som möjligt blir officiellt undersökta med avseende på patellastatus.

Legh Perthes

Legh Perthes är en sjukdom som innebär att blodförsörjningen till höftens ledkula försämras och det gör att den förtvinar. Sjukdomen förekommer på både tikar och hanar och debuterar oftast omkring hundens könsmognad och i varje fall före ca 1 års ålder. Symptomen är hälta på ett eller båda bakbenen. Är hälta dubbelsidig kan den vara svårare att upptäcka. En drabbad led smärtar i ytterlägena men den slutgiltiga diagnosen ställs bara efter en röntgen av höfterna.

Arvs gången är inte helt klarlagd men av beräkningar på rasen westie på 70- och 80-talet så visar det en god överensstämmelse med en enkel autosomal recessiv nedärvning. Det är dock inte hela sanningen och det finns också antagligen modifierande gener inblandade som gör att vissa hundar med genetisk belastning inte visar symptom och också gör att vissa fall är lindriga enkelsidiga och andra grava och dubbelsidiga.

I Sverige finns det tre kända fall hittills. En av dem är född i Sverige och två är importer. En från Finland och en från Portugal. Det kan förstås finnas fler fall eftersom det inte är en sjukdom som registreras. Det finns även ett antal kända fall i Finland, Norge och Danmark. Det är inte en enda linje som drabbats och det är svårt att se något tydligt mönster i härstamningen.

Legh Perthes drabbar den lilla varianten.

Mål

Att kartlägga förekomsten av Legh Perthes hos den lilla varianten och begränsa aveln för hund som säkert har anlag för Legh Perthes för att undvika att anlaget sprids i populationen.

Strategier

Uppmana ägare och uppfödare till drabbade hundar att anmäla till avelsrådet vilken hund som är drabbad.

Drabbade hundar ska ej gå i avel.

Föräldrar till drabbad hund ska ej gå i avel.

Ha kontakt med våra grannländer för att kartlägga kända fall av sjukdomen.

Hudproblem

Hudproblem av olika slag innebär ett lidande för både drabbad hund och ägare. Klådan kan ha olika orsaker. Av de som svarat på enkäten var de 16 hundar där ägaren ansåg att hunden hade hudproblem. 12 st. hade problem med klåda (allergi) och 4 st. hade immunbristsjukdomen furunkulos.

Mål

Att inte antalet hundar med hudproblem ska öka i populationen.

Strategi

Att inte avla på hund med svårare symptom på hudproblem.

Att genom regelbundna hälsoenkäter skaffa information om förekomsten i populationen.

Hjärtproblem

7,4 % (9st) av dem som svarade på hälsoenkäten uppgav att deras hund hade problem med hjärtat. Det vara bara 3 st. som angav vilken diagnos hunden hade. 1 st. hade blåsljud, 1st hade hjärtsjukdomen Endocariosis och en hade diagnosen Pneumotorax. Den sistnämnde var opererad och numera i stort sett symptomfri.

Mål

Att inte antalet hundar med hjärtproblem ska öka i populationen.

Strategi

Att inte avla på hund med hjärtproblem.

Att genom regelbundna hälsoenkäter skaffa information om förekomsten i populationen.

PRA

Det har nyligen konstaterats två fall av PRA på podengo i Finland och ett fall i USA. Andelen ögonlysta hundar i rasen internationellt och i Sverige är låg. Finland är det land som har flest ögonlysta individer. En av hundarna med PRA i Finland har en svenskuppfödd pappa. Det finns alltså en risk för att vi har anlaget för PRA även i den svenska stammen.

Mål

Att inte antalet hundar med PRA ska öka i populationen.

Strategi

Att följa utvecklingen i rasen.

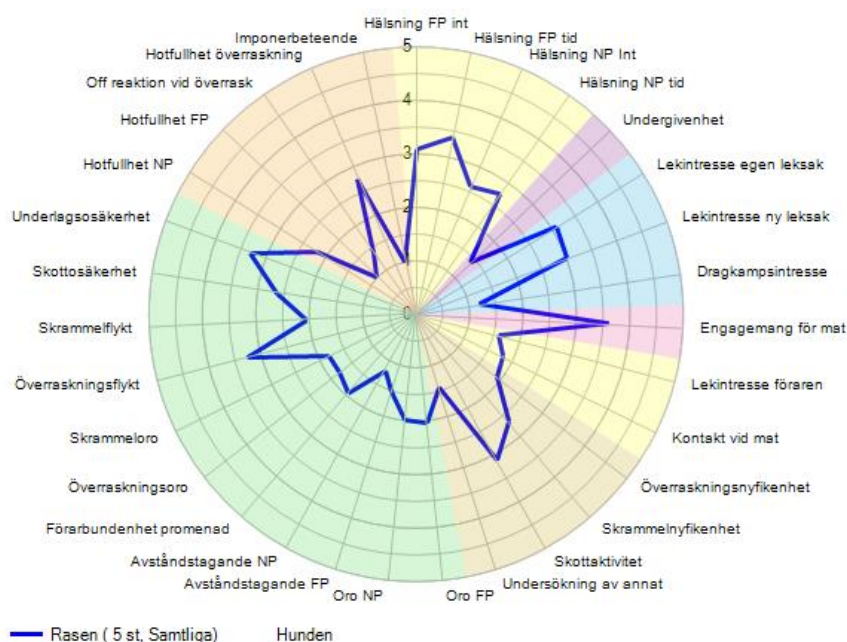
MENTALITET

Podengon är en livlig och glad hund med mycket energi. Den är intelligent och självständig och besitter en hel del integritet. Något för domare att ta hänsyn till så att de närmar sig en podengo med respekt. En podengo ska dock aldrig vara skygg eller aggressiv. De har snabba reflexer och är otroligt uppmärksamma på omgivningen. Det är inte mycket som undgår en podengo.

Enligt den hälsoenkät som skickades ut till alla kända podengoägare och uppfödare hösten 2013 så upplevs podengon som en hund som fungerar ypperligt i sin familj och med familjens andra hundar och är övervägande social med främmande människor. Knappt hälften tycker inte om eller är avvaktande mot främmande hundar, främst stora hundar. Övriga kommentarer är om en hund med arbetsvilja, nyfikenhet och massor med positiv energi. Några upplever att hunden har separationsångest och några att hunden är vaktig i vissa situationer.

Det finns inget egentligt bruksprov för podengo även om de tillåts delta på Lure Coursing (LC). En form av artificiell harjakt. De flesta podengo älskar att jaga "haren" och de är oftast duktiga på det. Det är dock inte det jaktsätt som podengon använder sig av i praktiskt jakt så att utläsa en podengos jaktliga förmåga efter resultat på LC är vanskligt.

Det sätt som står till buds att mäta de mentala egenskaperna är främst genom BPH (Beteende- och personlighetsbeskrivning hund). Det är hittills 5 podengo som genomfört BPH. Alla av den mindre varianten. 3 strävhaar och 2 släthaar. Att kartlägga mentaliteten hos rasen är viktig ur flera aspekter. Man kan använda den kunskapen antingen för att se till att inte rasens mentalitet ändras på ett icke önskvärdt sätt eller för att styra aveln så att icke önskvärda beteenden inte förstärks eller minskar. Man brukar räkna med ca 25 stycken resultat för att få en något sånär bra rasprofil och där är vi alltså inte ännu men rasprofilen efter 5 hundar ser ut så här:

Mål

Att kartlägga mentaliteten på podengo och få en rasprofil på BPH baserad på minst 25 beskrivna hundar.

Strategi

Att rasklubben, SPPK, varje år ska se till att det genomförs BPH enkom för podengo på olika platser i landet.

Att verka för att uppfödare ska beskriva sina avelsdjur och uppmuntra sina valpköpare att delta på BPH.

Att genom regelbundna hälsoundersökningar kartlägga hur de enskilda podengoägarna upplever sina hundar.

Exteriör

”Podengo Português har ståndöron och ett huvud format som en fyrsidig pyramid. Rasen har en svans formad som en skära och kroppen är välproportionerlig, välmusklad och sunt byggd. Rasen skall vara mycket livlig och intelligent. Den skall vara anspråkslös och robust.”

Podengon finns i tre storlekar:

Liten:	20-30 cm	4-6 kg
Mellan:	40-54 cm	16-20 kg
Stor:	55-70 cm	20-30 kg

Podengon är en sunt byggd hund utan exteriöra överdrifter. Den är byggd för att kunna jaga en hel dag och ta sig fram även i otillgänglig terräng.

Viktigt särdrag är huvudet som alltså ska ha formen av en fyrsidig pyramid med divergerande linjer. Nosen ska vara kortare än skallen och stopet inte alltför tydligt markerat. Öronen ska vara en förlängning av huvudets linjer och öronens form och placering är viktig för att få det rätta uttrycket. Nostryffeln, läppkanterna och ögonkanterna ska vara väl pigmenterade och färgen ska vara mörkare än pälsfärgen.

Rörelserna ska vara lätta, snabba och energiska.

Bröstkorgen ska nå ner till armbågarna, men inte nedanför dessa. Bröstkorgen ska inte vara för bred men av god längd.

Idealet är att det enda som ska skilja en släthårig från en strävårig är pälsen men när de gäller den lilla varianten är det långt dit. Inblandningen av andra raser visar sig i en mer heterogen typ på den lilla strävåriga varianten.

Något som är viktigt att beakta är storleken på den lilla varianten. Det är relativt vanligt med för stora hundar och även hundar som har korrekt mankhöjd men som väger för mycket. En podengo får aldrig vara grov. Den lilla podengon ska vara en robust hund som samtidigt är smidig.

En genomgång av de senaste årens kritiker visar att det är ganska få avvikelser från standarden som sticker ut.

Det som är noterat är i fallande ordning:

Rör sig för brett fram
För kort bröstkorg
Behöver mer drive i steget
Vridna framben
För kort nosparti
Något lång länd
För kort steg bak

Saker att se upp med när det gäller den lilla varianten förutom det som kommit fram i kritikerna ovan:

- För lågställda hundar – bröstkorgen går nedanför armbågen och avståndet från marken till bröstkorgen är inte 50 % av den totala höjden.
- För stora hundar – viktigt att beakta både mankhöjd och viktangivelser
- Av den strävhåriga varianten – hundar som får ett terrierliknande uttryck

Under 2014 har podengo deltagit på utställning enligt följande:

- 19 olika svenskfödda små strävhåriga = 17,5% av reg. podengo fr. 2004-2013
- 54 olika svenskfödda små släthåriga = 28% av registrerade hundar fr. 2004-2013
- 1 strävhårig stor
- 4 olika släthåriga stora

Mål

Att bevara podengon som den sunda hund utan överdrifter som den är idag.

Strategier

Att bjuda in blivande och nyblivna utställningsdomare till klubbens rasspecialer.

Att vara uppmärksam på om det blir vanligare med vissa påpekanden i utställningskritikerna.

Att hålla kontakt med specialister från rasens hemland Portugal och ta del av deras kunskap.

Uppföljning

Årligen – Avelsrådet i Svenska Podengo Português Klubben ska kontinuerligt rapportera om utvecklingen i rasen och hur målen i RAS uppfylls.

Vart 5:e år - En hälsoenkät ska skickas ut till alla kända podengoägare

- RAS ska följas upp, diskuteras och eventuellt revideras

Avelsregler för att få valphänvisning från Svenska Podengo Português Klubbens hemsida

Medlemskap i Svenska Podengo Português Klubben krävs.

Kombinationen ska ha en inavelsgrad på högst 6,25 %.

Båda föräldrarna ska med aktuell kull ha haft högst ca 12 valpar i Sverige.

Det ska framgå patellastatus på kullens föräldrar. Saknas undersökningsresultat ska det också framgå.

